

Antonius van Padua 14-01-2018

+ Wij vieren de tweede zondag door het jaar. Nog maar net hebben we het feest van de geboorte van Jezus gevierd en van zijn publieke openbaring op Driekoningen (epifanie). Vandaag krijgen die twee herdenkingen hun vervolg. Het gaat om de vraag welke impact het komen van Jezus heeft op ons leven nu. Voelen we ons aangesproken door wat er gebeurde met kerstmis en met epifanie? Je kunt die feesten zien als iets wat we krijgen. Een gave aan alle mensen van goede wil, een aanbod om nieuwe betekenis te vinden in het leven dat aan ons is toevertrouwd. Voelen we ons geroepen om in dat nieuwe spoor te gaan? Leeft er iets in ons van wat wij zojuist zongen, 'dat we uiting geven aan waar wij van dromen, dat er een beweging ontstaat die gaat stromen, die nooit meer, door niemand zich inperken laat'. Hoe kunnen we ingaan op Jezus die geboren wordt en zich aan ons presenteert – wat is ons antwoord op dat aanbod?

Gebed

God, U roept ons bij onze naam en geeft ieder van ons een taak in het leven. Open ons hart opdat wij onze roeping verstaan. Stel onze antenne af op de juiste frequentie opdat wij zien waar U zich bevindt in deze wereld. Wij vragen U dat door Jezus die leeft bij U en bij ons. Amen.

1 Samuel 3: 3b-10. 19

Johannes 1: 35-42

Overweging

In de lezingen van vandaag hoorden we twee roepingsverhalen. Het eerste verhaal vertelt hoe Samuel wordt geroepen. Samuel is nog maar een jongen, die onder leiding van Eli dienst doet in de tempel en daar ook woont. Op zekere nacht hoort hij roepen. Hij staat op en gaat naar Eli: 'U hebt me toch geroepen?'. 'Nee, ga maar weer slapen'. En in die nacht gebeurt dat nog een keer en nog een keer. De derde keer begrijpt de oude Eli dat de Heer Samuel roept. En dan geeft hij hem een raad: 'Kijk, Samuel, als je nog eens wordt geroepen, moet je antwoorden: Spreek, Heer, uw dienaar luistert'.

Het tweede verhaal vertelt hoe Johannes de Doper ergens staat met twee van zijn leerlingen. Dan ziet hij Jezus voorbijkomen en zegt tegen zijn leerlingen 'Kijk daar: het Lam Gods'. En die twee leerlingen vertonen geen spoor van aarzeling. Ze gaan achter Jezus aan alsof ze al tijden op dit moment hadden gewacht. Jezus merkt dat ze achter hem aanlopen en vraagt 'wat willen jullie?'. 'Wij willen graag weten waar U woont'. En Jezus zegt 'kom maar kijken'.

Twee roepingsverhalen. Volgens mij weet ieder van ons, niet alleen vanuit de bijbel maar ook vanuit eigen ervaring, wat een roepingsverhaal is. Misschien herinnert u zich een steeds terugkerende droom die tenslotte de weg aangaf hoe u een conflict kon oplossen. Wellicht hebt u ooit een innerlijke stem gehoord die heel sterk bijdroeg aan de keuze voor een bepaald beroep of voor een bepaalde relatie. Mensen die zich christen noemen, kennen dat gevoel van geroepen worden. Die roeping werkt als een soort innerlijke wichelroede die plekken aanwijst waar levend water te vinden is.

Wij zouden heel lang met elkaar ervaringen kunnen uitwisselen over raadgevingen en gebeurtenissen waardoor we ons geroepen voelen een bepaalde richting in te slaan. Wij zouden ons kunnen afvragen: waartoe hebben mijn vader en moeder me geroepen? Wat verwachtten zij van mij? Welke was de invloed van een vriend of een vriendin toen ik een belangrijke beslissing nam? Welke was de rol van de school bij het maken van levenskeuzen? Hoe heb ik me laten leiden door reclameboodschappen die van alle kanten op me af komen? Welke invloed hebben ze vandaag de dag op mij? Waarop doen ze een appèl? Hoe antwoord ik op al die uitnodigingen?

Wat doe je als je je geroepen voelt? Wie de lezingen van vandaag op zich laat inwerken, krijgt daar aanwijzingen voor. Wij kunnen nog eens stilstaan bij de raad die Samuel en de twee leerlingen krijgen als ze geroepen worden. Wat moeten ze dan doen? De oude Eli zegt tegen de jonge Samuel: 'als je nog eens geroepen wordt, zeg dan: spreek Heer, uw dienaar luistert'. En de twee mannen die achter Jezus aanlopen, krijgen van hem als wenk: 'als je wilt weten waar ik woon, kom dan kijken'. Wat moeten deze geroepenen doen? Iets wat eigenlijk heel erg voor de hand ligt: luisteren en kijken. Blijkbaar gaat het om een heel basale houding die geëigend is bij ieder belangrijk contact dat wij hebben: sta open, met al je zintuigen. Dat geldt zeker voor een ontmoeting waarin God en Jezus betrokken zijn.

Wij hebben het over 'roeping'. En dat klinkt ook voor mij nog altijd als een geheimzinnig woord. In de loop van de tijd is het een beetje gereserveerd voor religieuzen. De mensen die intraden in een klooster of priester werden 'hadden' roeping. Hun leven werd ingevuld door regels, gewoonten, opdrachten, taken die een gevolg waren van die roeping. Sommige jonge mensen verlangden naar zulk een roeping, anderen waren er bang voor.

Inderdaad. Roeping gaat over aangesproken worden op datgene wat ten diepste bij je hoort. Voor degene die leeft in het besef met God verbonden te zijn, is roeping de praktijk en de uitdrukking van dat verbond. Samuel die de stem van God hoort en de leerlingen die achter Jezus aangaan, waren mensen die leefden in de nabijheid van God. Door dat besef werden ze aangesproken. Zij konden open staan voor de bijzondere gebeurtenissen en ervaringen waarover de bijbel vandaag vertelt. Van hen kunnen wij leren hoe je met roeping kunt omgaan. Verrassend genoeg, klinkt datgene wat je moet doen, allerminst geheimzinnig. Als je geroepen wordt, luister dan en kijk. Gebruik je zintuigen, spits je oren, open je ogen.

Natuurlijk gaat er iets vooraf aan het openstellen van al je zintuigen. Er moet een verwachting zijn. Een opening waar het licht kan doorbreken. De jonge Samuel blijkt een open geest te hebben voor alles wat met God te maken heeft. De leerlingen van Johannes zijn groot gebracht in de traditie waarin het geheim van God wordt doorgegeven. Zij gaan achter Jezus aan als ze van Johannes horen 'zie het lam Gods'. Die woorden zijn ook ons heel bekend. Verderop in deze viering zullen we weer zingen 'Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld'. 'Zie het lam Gods', kijk, daar vlakbij gaat ie. Voor hen passeerde daar Jezus die de plaats inneemt van het lam dat geslacht werd bij de uittocht uit Egypte (Exodus 12) en dat de Israëlieten redde van de dood.

Hoe groot het belang ook is van de opvoeding, de ervaring en de kennis, roeping is altijd nieuw. Zij zal geen gehoor vinden bij mensen die alles al weten. Zij is er, inderdaad steeds opnieuw, voor hen die oprecht luisteren en kijken naar wat hen overkomt.